

Starpdisciplinārā kursa “Projekta darbs” 12. klasei izstrādes un vērtēšanas kārtība Madlienas vidusskolā

I. Kursa “Projekta darbs” mērķi un uzdevumi

Saskaņā ar Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumiem Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem” Madlienas vidusskolā īsteno starpdisciplināru kursu “Projekta darbs”, kurā 12. klases izglītojamie saistībā ar vienu vai vairākiem padziļinātajiem kursiem veic un aizstāv vienu no trim tā veidiem: **pētniecības, jaunrades vai sabiedrisko darbu**. Ja izglītojamais izvēlas jaunrades darbu, tad var īstenot vienu no trijiem jaunrades darba paveidiem: mācību uzņēmumu, mākslinieciskās jaunrades darbu vai dizaina risinājumu.

Projekta darba izstrādes mērķis izglītojamam ir:

- 1) veikt patstāvīgu darbu, lai nostiprinātu lietpratību kompleksās situācijās dažādās mācību jomās;
- 2) pārdomāti un atbildīgi izvēlēties sev saistošu tematu un projekta darba formu;
- 3) izvirzīt un sasniegt mērķus, sadarbojoties ar darba procesā iesaistītām pusēm;
- 4) pilnveidot jaunrades, plānošanas, darba uzraudzības un darba prezentēšanas prasmes.

II. Projekta darba īstenošanas formas

Īstenotu projekta darbu skolēns apliecina:

- 1) iesniedzot projekta darba galarezultātu, kurā galvenokārt demonstrē problēmrisināšanas, informācijpratības, pašvadītas mācīšanās un digitālās prasmes. Izvēloties īstenot jaunrades darbu, projekta darba galarezultātā tiek atspoguļotas skolēna jaunrades un uzņēmējspējas caurviju prasmes; sabiedriskajā darbā papildus tiek demonstrētas pilsoniskās līdzdalības un sadarbības caurviju prasmes.
- 2) iesniedzot projekta darba pašnovērtējuma portfolio, kurā demonstrē pašvadītas mācīšanās prasmes – apraksta, pamato un izvērtē projekta gaitā iegūtās prasmes;
- 3) prezentējot projekta darba galarezultātu un procesu, kurā atspoguļots sniegums informācijpratības un digitālajās prasmēs.

III. Caurviju prasmes, kuras izglītojamais demonstrē projekta darba izpildes gaitā

1. Informācijpratība

Iegūst, pārveido un pārrada dažādos avotos pieejamo informāciju; mērķtiecīgi iegūst, izmanto un analizē zinātnisko literatūru un dažādus citus informācijas avotus.

2. Problēmrisināšana

Patstāvīgi plāno kompleksu pētījumu, formulē pētāmo problēmu, hipotēzi, mērķi un uzdevumus; izvēlēlas mērķa sasniegšanai piemērotas pētniecības metodes; iegūst, apstrādā, kritiski izvērtē un analizē iegūtos datus un rezultātus, izmanto teorētiskās atziņas konkrētu problēmu izpētē un formulē pamatotus secinājumus par iegūtajiem atklājumiem.

3. Pašvadīta mācīšanās

Regulāri un atbilstoši savām ilgtermiņa mācību vajadzībām izvirza īstermiņa un ilgtermiņa mērķus; prot plānot un uzraudzīt savu mācīšanos; novērtē savu mācīšanos, veidojot pašvērtējuma portfolio.

4. Informācijpratības un digitālās prasmes

Efektīvi lieto digitālos rīkus, lai iegūtu un apstrādātu informāciju un prezentētu savu paveikto darbu.

IV. Kursa "Projekta darbs" izstrāde un vērtēšanas kārtība

4.1. 11.klases 2. semestrī izglītojamie izvēlas padziļinātā kursa mācību priekšmetu saistībā ar kuru 12. klasē īstenos projekta darbu. Skolēna pienākums ir atbilstoši skolā noteiktajai kārtībai un sastādītajam individuālajam grafikam savlaicīgi un kvalitatīvi izstrādāt un prezentēt projekta darbu.

4.2. Izglītojamais regulāri informē skolotāju – konsultantu par projektu darba izstrādes gaitu un paveiktajiem uzdevumiem. 12. klases 1. semestra noslēgumā izglītojamais saņem vērtējumu par paveikto projekta darba daļu pēc skolotāja – konsultanta norādītajiem kritērijiem.

4.3. Mācību gada noslēgumā pedagogs izliek summatīvo vērtējumu par pabeigtu un iesniegtu Projekta darbu. Projekta darba īstenošanas prasību procentuālais sadalījums izliekot summatīvo vērtējumu:

- 1) projekta darba galarezultāts (apraksts, demonstrējums) - 70 %
- 2) projekta darba pašnovērtējuma portfolio – 15 %
- 3) projekta darba prezentācija – 15 %

V. Projekta darba galarezultāts

5.1. *Pētniecības darbs*

Īstenojot pētniecības darbu un demonstrējot šim projekta darba veidam atbilstošās prasmes, izglītojamais:

- 1) formulē pētījuma problēmu un aktualitāti;
- 2) izpēta informācijas avotus;
- 3) formulē darba mērķus un uzdevumus;
- 4) formulē pētījuma jautājumu/ hipotēzi;
- 5) plāno pētījumu un izvēlas pētījuma metodes;
- 6) ievāc un apkopo datus;
- 7) apstrādā datus, analizē un interpretē rezultātus;
- 8) formulē secinājumus.

Prasmju apguvi izglītojamais apliecina, iesniedzot pētniecības darba aprakstu, kuru veido šādas sadaļas:

- Titullapa;
- Saturs;
- Ievads;
- Darba satura izklāsta nodaļas un apakšnodaļas:
 - Literatūras apskats/ teorētiskā daļa,
 - Metožu apraksts,
 - Rezultātu apkopojums un analīze.
- Secinājumi;
- Informācijas avotu saraksts;
- Pielikumi (ja nepieciešams).

Skolēna projekta darba galarezultātu – pētniecības darba aprakstu – vērtē, izmantojot projekta darba vērtēšanas kritērijus (1. pielikums)

5.2. *Jaunrades darbs*

5.2.1. *Mācību uzņēmums*

Īstenojot mācību uzņēmumu un demonstrējot šim projekta darba veidam atbilstošās prasmes, izglītojamais:

- 1) definē problēmu sabiedrībā un tās aktualitāti;
- 2) formulē mērķi un uzdevumus;
- 3) ģenerē idejas problēmas risināšanai un izvēlas atbilstošāko;
- 4) aprēķina plānotā produkta ražošanas izmaksas, plāno produkta cenu;
- 5) analizē tirgus situāciju, nosaka mērķtirgu, plāno mārketinga stratēģijas, pozicionē produktu;
- 6) izstrādā produktu, veic testēšanu;
- 7) analizē finanšu plūsmu;
- 8) analizē darba procesu, produkta izveidi un tā ilgtspēju;
- 9) publiski demonstrē produktu vai tā prototipu.

Prasmju apguvi skolēns apliecina iesniedzot mācību uzņēmuma aprakstu un publiski demonstrē radīto produktu. Mācību uzņēmuma aprakstu veido šādas sadaļas:

- Titullapa;
- Saturs;
- Ievads;
- Darba satura izklāsta nodaļas un apakšnodaļas:
 - Radītā produkta virzība tirgū,
 - Darbības apraksts,
 - Rezultātu analīze;
- Secinājumi;
- Informācijas avotu saraksts;
- Pielikumi (ja nepieciešams).

Skolēna projekta darba galarezultātu – mācību uzņēmuma aprakstu un publisku demonstrēšanu – vērtē, izmantojot vērtēšanas kritērijus.

5.2.2. *Mākslinieciskās jaunrades darbs*

Īstenojot mākslinieciskās jaunrades darbu un demonstrējot šim projekta darba veidam atbilstošās prasmes, skolēns:

- 1) definē problēmu vai tēmu;
- 2) formulē darba mērķi vai ieceri;
- 3) atbilstoši jaunrades darba formai un idejai izvēlas izteiksmes līdzekļus, tehniku un nepieciešamos resursus;
- 4) izveido risinājumu/ idejas īstenošanas plānu;
- 5) veic izpēti un eksperimentē;
- 6) izvērtē un uzlabo;
- 7) dokumentē iedvesmas avotus un darba radošo procesu;
- 8) publiski demonstrē artefaktu.

Prasmju apguvi skolēns apliecina, radot un iesniedzot mākslinieciskās jaunrades darba aprakstu un publiski demonstrējot radīto artefaktu, piemēram, performanci, gleznu, izstādi, kompozīciju,

koncertu, dzejas lasījumu, teātra izrādi, dejas uzvedumu. Mākslinieciskā jaunrades darba aprakstu veido šādas sadaļas:

- Titullapa;
- Saturs;
- Ievads;
- Darba satura izklāsta nodaļas un apakšnodaļas:
 - Kultūrkontekstu un avotu apraksts (mākslas darbi, kultūrteorētiku teksti, izpētes avoti);
 - Metožu apraksts (paņēmienu un risinājumi, kas izmantoti idejas īstenošanā);
 - Artefakta apraksts;
 - Artefakta demonstrējuma plānošanas un procesa apraksts;
 - Rezultātu apkopojums un analīze;
- Secinājumi;
- Informācijas avotu saraksts;
- Pielikumi (ja nepieciešams).
- Skolēna projekta darba galarezultātu – mākslinieciskās jaunrades darba aprakstu un darba publisku demonstrēšanu – vērtē, izmantojot vērtēšanas kritērijus.

5.2.3. Dizaina risinājums

Īstenojot dizaina risinājumu un demonstrējot šim projekta darba veidam atbilstošas prasmes, skolēns:

- 1) definē problēmu/ izaicinājumu;
- 2) formulē problēmas/ izaicinājuma izpētes mērķi;
- 3) sastāda un īsteno izpētes plānu;
- 4) rada un attīsta ideju, izvēloties iecerei atbilstošus izteiksmes līdzekļus, tehniku un nepieciešamos resursus;
- 5) īsteno radošu risinājumu, veido skices un zemas detalizācijas prototipus;
- 6) testē prototipu;
- 7) plāno risinājuma izstrādes gaitu un apraksta tā dzīves ciklu;
- 8) veic dizaina risinājuma materiālu un tehnoloģiju izpēti;
- 9) īsteno dizaina risinājumu;
- 10) plāno mārketinga aktivitātes;
- 11) publiski demonstrē prototipu skatē un sniedz īsu prezentāciju.

Prasmju apguvi skolēns apliecina, radot un iesniedzot dizaina risinājuma aprakstu un publiski demonstrējot radīto prototipu. Dizaina risinājuma aprakstu veido šādas sadaļas:

- Titullapa;
- Saturs;
- Ievads;
- Darba satura izklāsta nodaļas un apakšnodaļas:
 - Problēmas/ izaicinājuma izpētes rezultātu analīze,
 - Idejas attīstība,
 - Detalizēts prototips,
 - Prototipa testēšana un rezultāti,
 - Tehnoloģijas izpēte,
 - Dzīves cikls,
 - Mārketinga aktivitāšu plānošana;
- Secinājumi;

- Pielikumi (ja nepieciešams)
Skolēna projekta darba galarezultātu – dizaina risinājuma aprakstu un publisku demonstrēšanu - vērtē, izmantojot vērtēšanas kritērijus.

5.3. *Sabiedriskais darbs*

Īstenojot sabiedrisko darbu un demonstrējot šim projekta darba veidam atbilstošas prasmes, skolēns:

- 1) veic situācijas izpēti un analīzi kopienā;
- 2) formulē problēmu;
- 3) formulē darba mērķi un uzdevumus;
- 4) nosaka mērķgrupas;
- 5) formulē plānotos rezultātus;
- 6) izstrādā īstenošanas plānu;
- 7) apzina esošos un nepieciešamos resursus;
- 8) raksturo iesaistītās puses;
- 9) ievieš, dokumentē un pielāgo aktivitātes;
- 10) komunicē un sadarbojas ar iesaistītajām pusēm un mērķgrupām;
- 11) iegūst atgriezenisko saiti no visām iesaistītajām pusēm;
- 12) iegūst rezultātus un tos analizē;
- 13) apraksta un analizē projekta ietekmi un ilgtspēju;
- 14) formulē secinājumus.

Prasmju apguvi skolēns apliecina, iesniedzot sabiedriskā darba aprakstu, kuru veido šādas sadaļas:

1. Titullapa;
2. Saturs;
3. Ievads;
4. Darba satura izklāsta nodaļas un apakšnodaļas:
 - projekta koncepcijas izstrāde,
 - projekta plānošana,
 - projekta īstenošana un uzraudzība,
 - projekta izvērtēšana;
5. Informācijas avotu saraksts;
6. Pielikumi (ja nepieciešams).

Skolēna projekta darba galarezultātu – sabiedriskā darba aprakstu - vērtē, izmantojot vērtēšanas kritērijus.

VI. Projekta darba noformēšanas prasības

Maksimālais darba apjoms – 16 lappuses, ieskaitot titullapu, anotāciju, satura rādītāju, visas darba pamatdaļas un literatūras sarakstu. Pielikumu kopējais apjoms ir līdz trešdaļai no projekta darba apjoma. Lapas formāts – A4, teksta attālums no visām četrām lapas malām – 2,5 cm. Rindstarpu intervāls – 1 cm; fonts – *Times New Roman*; burtu lielums tekstam – 12; virsrakstiem 14 vai 16 (Treknraksts); burtu krāsa – melna. Lappuses numurē ar arābu cipariem; titullapu, anotāciju, saturu nenumurē, bet ietver kopējā lappušu skaitā. Visi grafiki, diagrammas, shēmas, zīmējumi, fotoattēli darba tekstā tiek saukti par attēliem; tiem jāpievieno nosaukums un jābūt secīgi numurētiem. Tabulām jāpievieno nosaukums, tām jābūt secīgi numurētām.

VII. Projekta darba pašnovērtējuma portfolio

Īstenojot projekta darbu un demonstrējot pašvadītas mācīšanās prasmes, skolēns šo prasmju apguvi apliecina, iesniedzot projekta darba pašnovērtējuma portfolio, kuru veido:

- Projekta darba veidam raksturīgo caurviju prasmju grupu (uzskaitītas šī dokumenta III. sadaļā) un tās iekļaujošo prasmju izvērtējums, kas ietver:
 - prasmju (ne mazāk kā trīs), kas ietvertas pašnovērtējuma portfolio, uzskaitījumu;
 - pierādījumus, kas apliecina prasmju grupas apguvi un tās attīstību;
 - refleksiju, kurā skolēns pamato pierādījuma saistību ar prasmju grupu un refleksē par prasmes apguvi;
- Apkopojošs pašnovērtējums par sava projekta darba īstenošanas procesu, izvērtējoši aprakstot, kas projekta darba īstenošanas pieredzē:
 - padevās visvieglāk,
 - sagādāja grūtības vai izaicinājumus,
 - ir nozīmīgākais no apgūtā un pieredzētā,
 - identificēti kā iespējami uzlabojumi un/vai izaugsmes iespējas.Skolēna projekta darba pašnovērtējuma portfolio vērtē, izmantojot vērtēšanas kritērijus.

VIII. Projekta darba prezentācija

Īstenojot projekta darbu un demonstrējot informācijpratības un digitālās prasmes, skolēns šo prasmju apguvi apliecina prezentācijā, kuru veido:

- kopsavilkums par paveikto, kur secīgi un loģiski izklāsta sava darba mērķi, procesu, iegūtos rezultātus un secinājumus. Projekta darba veids nosaka prezentācijas satura izklāsta struktūru. Skolēns šo saturu demonstrē, atbildot:
 - kāpēc izvēlējās šo tēmu,
 - ko vēlējās sasniegt,
 - kā to sasniedza;
- kopsavilkums par sava projekta darba novērtējumu un secinājumiem, kur pamatoti apraksta apgūto no projekta darba īstenošanas procesa. Skolēns šo saturu demonstrē, atbildot:
 - kas padevās visvieglāk,
 - kas sagādāja grūtības vai izaicinājumu,
 - kas ir nozīmīgākais no apgūtā un pieredzētā,
 - kādi ir iespējamie uzlabojumi un/ vai izaugsmes iespējas.Skolēna projekta darba prezentāciju vērtē, izmantojot vērtēšanas kritērijus.